

Sivil Hikayeler'le geldik size...

Türkiye'nin dört bir yanından sivil hikayeler anlatan belgeselimizi web sayfamızdan izleyebilirsiniz.

Hibe almaya hak kazananlar açıklandı

"Türkiye'de Sivil Toplumun Güçlendirilmesi: Sivil Topluma Bütüncül Yaklaşım ve Katılımcı Yerel Projeler Hibe Programı" kapsamında hibe almaya hak kazanan proje listesini ikinci sayfada bulabilirsiniz.

Özgürlüğünden Yoksun Gençlerle Dayanışma Derneği'nden Berin Çanlı (ÖZ-GE DER):

"Çocuk bizim kültürümüzün 'yumuşak karnı', ancak suça itilen çocuklar söz konusu olunca onların çocuk olduklarını, aynı zamanda mağdur olduklarını unutmuyoruz."

İniz Siviliz

Şubat 2009 • Sayı 17

ISSN 1306-5297

AB Komisyonu tarafından desteklenen ve STGM tarafından yürütülen Türkiye'de Sivil Toplumun Gelişiminin ve Sivil Diyalogun Desteklenmesi Projesi bültenidir, iki ayda bir yayımlanır.

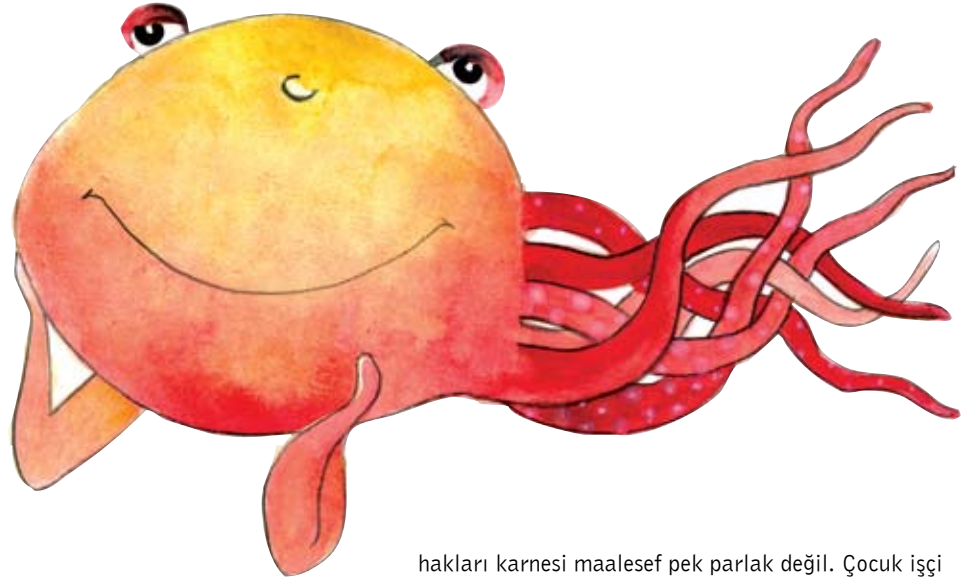
"Çocuğum, haklarımla varım!"

"Sevgili Devletim,

Ben beşinci sınıfa giden bir kız çocuğuyum. Ben doğuda, batıda veya tüm dünyadaki çocukların okumasını istiyorum. Sizden ricam doğuda veya her yerdeki çocuklar okusun. Bunun için sizden yardım istiyorum. Çocuklar okusun sakın çocuklar çalışmasın. Veya okula gönderilmedikleri için çalıştırılıp zorla evlendirilmesin." *

Semanur'un 2007 yılında düzenlenen bir mektup yazma atölyesinde yazdığı bu mektup çocukların kendi ihtiyaçlarına ve bu ihtiyaçtan doğan haklarına bakışı ve Türkiye vatandaşının devletle ilişkisini özetliyor. Sosyal devlet olma ilkelerini benimsemiş ülke vatandaşları devletten yardım istemek yerine haklarını talep eder. Elbette küçük Semanur bunu kendisi doğrudan yapamayacağı için sivil toplum örgütleri onun adına talepte bulunur ya da Semanur'ların haklarını savunabilmeleri için gerekli mekanizma ve politikaların üretilmesinde rol alır.

İnsan hakları kavramı içinde ele alınması gereken çocuk hakları; yasal veya ahlakî olarak dünya üzerindeki tüm çocukların doğuştan sahip olduğu, eğitim, sağlık, barınma; fiziksel, psikolojik veya cinsel sömürüye karşı korunma gibi hakların tümünü tanımlayan evrensel bir kavram. 25 milyon çocuğun yaşadığı Türkiye, Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni imzalayan ülkelerden biri. Devlet tarafından ulusal bayram ilan edilerek, 23 Nisan'ın her yıl çocuk bayramı olarak kutlandığı ülkemizin çocuk

hakları karnesi maalesef pek parlak değil. Çocuk işçi çalıştırma, yoksulluk, eğitim, barınma ve sağlık olanaklarından yararlanamama, şiddet, kötü muamele ve cinsel istismar... Meselenin umut veren yüzüne bakalım. Türkiye'de çocuk hakları alanında inanılmaz özveri ve heyecanla çalışan örgütler var. Sözlerine, duyması gerekenler tarafından ne kadar kulak asılıyor bilinmez ama, onlar raporlama, uygulamaları izleme, medya, savunuculuk, lobi vb. her yolu deniyorlar. 2008'deki 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nde hükümeti Çocuk Hakları Sözleşmesi'nden doğan sorumluluklarını yerine getirmeye (dogru tireleme yapalım) çağırdılar ve yeni bir taleple geldiler: Sivil toplum örgütleri ve çocuklarla birlikte tartışarak bir çocuk ombudsmanlığı sistemi kurulsun. İsteyenin bir yüzü...

* Gündem Çocuk! Derneği, Ankara Barosu ve Uluslararası Çocuk Merkezi tarafından hazırlanan Çocuk Hakları Serisi'nin "Bizce Haklar!" başlıklı 6'ncı kitabıçığından alıntılanmıştır.

Bu yayının içeriğinden yalnızca STGM sorumlu olup, hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtır olarak algılanmamalıdır.

Kadınlar Trabzon için bir arada

Birleşmiş Milletler Ortak Platformu tarafından oluşturulan "Yerel Eşitlik Eylem Planı" çalışmaları sırasında bir araya gelen ve son olarak yerel seçimlere yönelik "40 Mahalleye 40 Kadın Muhtar" kampanyası ile adını duyuran Trabzon Kadın Platformu, STGM'nin desteklediği ilk sivil ağ toplantısını 10-11 Ocak'ta Trabzon'da gerçekleştirdi. Katılımcılar toplantıda, platformun kapasitesinin geliştirilmesinin önemini vurgularken, sadece bugün değil gelecekte de Trabzon için bir arada olmayı hedeflediklerini aktardılar. Toplantıda katılımcıların hayallerindeki sivil ağın özellikleri, platform çalışmalarında ortaya çıkan engeller ve tehditler, etkili bir sivil ağ için izlenmesi gereken yolların neler olduğu gibi konular tartışıldı. Platform katılımcılarının talep ve katkıları ile belirlenen yol haritası doğrultusunda STGM, önümüzdeki aylarda da Trabzon Kadın Platformu'nu desteklemeye devam edecek.

6'ncı Danışma Kurulu Toplantısı için Adana'daydık

STGM'nin altıncı Danışma Kurulu Toplantısı Türkiye'nin farklı bölgelerinde yer alan 58 STK'dan 83 kişinin katılımı ile 26 Aralık'ta Adana'da gerçekleştirildi. Toplantıda, Türkiye'de sivil hayatın ana eksenlerinde STK'ların önündeki engellerin ve olanakların belirlenmesine odaklanıldı. Bu amaçla üç ayrı çalışma grubu oluşturularak ele alınan konular şöyle:

Çalışma Grubu I: Örgütlenme Özgürlüğü, Engeller ve Çözüm Önerileri
Çalışma Grubu II: STK-Kamu Diyalogu, Engeller ve Çözüm Önerileri
Çalışma Grubu III: Karar Verme Süreçlerine Katılımda Engeller ve Çözüm Önerileri

Toplantı sonucunda oluşturulan raporu STGM web sitesinin ana sayfasında bulabilirsiniz.

Sivil Hikayeler'le geldik size

Türkiye'nin dört bir yanından sivil hikayeler getirdik yine size. Hazırlık süreci yaklaşık bir yıl süren Sivil Hikayeler isimli yeni belgesel filmimizde beş ana hikayele Türkiye'den sivil manzaralar sunmaya çalıştık.

Bir Yol Hikayesi'nde örgütlenmenin bir şehre ve sakinlerine neler kazandırdığını; Bir Kadın Hikayesi'nde dört duvar arasından çıkıp diğer kadınlarla bir araya gelmenin bile bir kadının hayatında neleri değiştirebildiğini; Bir Köy Hikayesi'nde vatandaşın devletle ilişkilerinden bir kesiti ve sivil toplum örgütlerine bakışını; Bir Çocuk Hikayesi'nde kuruluşların hizmet verdiği, seslendiği kitlenin ihtiyaçlarını doğru belirlemesinin önemini; Bir Pembe Hikaye'de tek başına ve birlikte özgür olabilmek için tüm sorunlara rağmen örgütlenmenin gerekliliğini; anlatmaya çalıştık, daha doğrusu siviller kendi hikayelerini kendileri anlattı.

Sivil Hikayeler'in MPEG formatındaki versiyonunu www.stgm.org.tr adresli web sitemizde bulunan Film Köşesi'nden izleyebilirsiniz. Ayrıca DVD ya da VCD ortamında edinmek isterseniz, Ankara ofisimizden isteyebilirsiniz. Keyifli seyirler...

Örgütlenme Özgürlüğü kampanyamız başlıyor!

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi (STGM), katılımcı demokrasinin gelişiminin desteklenmesi amacıyla "Örgütlenme Özgürlüğü" başlıklı bir iletişim kampanyası başlatıyor. "Birlikte Değiştirelim" sloganıyla dört ilde yürütülecek kampanya, Eskişehir, Diyarbakır, Denizli ve Adana'da düzenlenen basın toplantıları ile başladı.

Kampanyanın amacı, hak ve özgürlüklerimizin daha fazla gelişebilmesi için örgütlü hareket etmemizin önüne konan yasal ve toplumsal engeller konusunda farkındalık yaratarak bu engelleri ortadan kaldırmak için birlikte hareket etme yollarını aramak. Kampanya, örgütlü bir birlikten oluşmadan değişimin sağlanamayacağı ilkesinden yola çıkarak 'Birlikte Değiştirelim' mesajıyla sivil toplumun bütün aktörlerine ulaşmayı hedefliyor. Ağustos ayına kadar devam edecek olan kampanya, STGM'nin yerel destek merkezlerinin bulunduğu Adana, Denizli, Diyarbakır ve Eskişehir illerinde yürütülecek.

Kampanyanın ilk etabı dört ilde düzenlenecek olan 'Arama Konferansları' ile başlıyor. En az 40 yerel paydaşı bir araya getirmeyi planlayan konferansların amacı, örgütlenmenin önündeki fırsatlar ve engelleri saptamak, çözüm modelleri tasarlamak, buna bağlı stratejileri ve faaliyetleri planlayarak "kent kampanyaları" düzenlemek. Oluşturulacak kampanyalar sonunda gündeme gelen konuların gerçekleşmesi için ilgili kurumlara çağırıda bulunulacak.

Daha sonraki çalışmalarımızda kaynak oluşturması için kampanya çıktıları ve sonuçlarını bir kitap ve CD'de toplayarak sizlerle paylaşmayı planlıyoruz. Bu nedenle kampanyaya vereceğiniz her türlü desteğin örgütlü hareket etmemizin önündeki bir taşı kaldıracağına inanıyor ve sizleri kampanyalarımızın oluşumuna destek vermeye çağırıyoruz.

Kampanyamızın etkinliklerini <http://kampanya.stgm.org.tr> adresinden takip edebilir, konuyla ilgili her türlü düşünce ve deneyiminizi kampanya@stgm.org.tr adresini kullanarak bizimle paylaşabilirsiniz.

Sivil toplum örgütü denince akla gelen...

'Örgütlenme Özgürlüğü' kampanyası kapsamında Türkiye çapında 11 il merkezinde 15 yaş üstü 1000 kişiye yapılan anket sonucunda, kamuoyunun örgütlenme kavramına yüzde 63, sivil toplum kuruluşlarına ise yüzde 85 oranında olumlu anlamlar yüklediği sonucu ortaya çıktı. Sivil toplum örgütü deyince akla daha çok yardımlaşma ve dayanışma gibi kavramlar gelirken, kamuoyunun yüzde 42'si toplumsal sorunların çözümünde örgütlenmenin gerekli olmadığını düşünüyor. Ankete katılanların yüzde 85'ine göre örgütlenme hakkının kullanılması, yani halkın görüş ve düşüncelerini ifade edebilmek için birlikte hareket edilebilmesini sağlayacak olan yasaların yetersiz olduğu gözlemleniyor.

STGMD 3'üncü Olağan Genel Kurulu toplandı

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği 3'üncü Olağan Genel Kurulu 29 Kasım 2008 tarihinde STGM'nin Ankara'da bulunan merkez ofisinde toplandı. Gürcan Banger'in yeni genel sekreter olarak göreve geldiği toplantıda, daha önce genel sekreterlik görevini yürüten Ayhan Bilgen, 1'inci yedek üyelik görevine seçildi. Genel kurul sonucunda oluşan yeni Yönetim Kurulu şöyle:

Yönetim Kurulu:

Başkan: Levent Korkut
Başkan Yardımcısı: Serpil Sancar
Genel Sekreter: Gürcan Banger
Sayman: Feray Salman
Üye: Şeyhmus Diken
Üye: Uygur Özemesi
Üye: Öyküm Bağcı

Yedek:

Ayhan Bilgen
İhsan Özbek
Ozan Çakmak
Fahri Huvaj
Hakan Ataman
Umut Güner
İlknur Üstün

Denetleme Kurulu:

Asil:

Murat Şengül
Uğur Zeydanlı
Nazım Özsuca

Yedek:

Selvet Çetin
Fatma Nevin Vargün
Sunay Demircan

STK'lar örgütlenmeyi düzenleyen yasaların uygulanmasını izleyecek

Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne giriş sürecinde hayata geçirdiği yasal düzenlemeler arasında yer alan ve 2004'te yürürlüğe giren Dernekler Kanunu ile 2008'de yürürlüğe giren Vakıflar Kanunu STK'lar için daha olumlu bir çalışma çerçevesinin yaratılmasında etkili oldu. Her yasal düzenlemede olduğu gibi, bu yasal düzenlemelerin nasıl uygulandığını ve uygulamada karşılaşılan zorlukları belirlemek ise başka bir gereklilik olarak ortaya çıkıyor. Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı (TÜSEV) ve STGM, bu boşluğu doldurmak için "Türkiye'de Örgütlenme Özgürlüğünün İzlenmesi İçin Metodoloji Oluşturulması" projesini hayata geçirdi. TÜSEV liderliğinde yürütülen proje kapsamında, örgütlenme özgürlüğüne ilişkin yasal düzenlemelerin nasıl uygulandıkları, sorun alanlarının ve olası çözüm olanaklarının neler olduğunun belirlenmesine yönelik bir yöntem oluşturulması amaçlanıyor. Ocak 2009'da başlayan ve bir yıl sürecek olan projenin sonunda, Türkiye'de örgütlenme özgürlüğünün izlenmesi için kurulabilecek bir sistemin ana hatları ortaya konacak.

“Türkiye’de Sivil Toplumun Güçlendirilmesi: Sivil Topluma Bütüncül Yaklaşım ve Katılımcı Yerel Projeler Hibe Programı” Kapsamında Hibe Almaya Hak Kazanan Proje Listesi

Kuruluşun Adı	Projenin Adı	Projenin Uygulanacağı Yer
Ahi Yaran Meclisi Gençlik Eğitim Kültür Ve Dayanışma Derneği	Çankırı Yaran Kültürü Tanıtımı Projesi	ÇANKIRI
Engelli Bireylere İş Ve Meslek Edindirme Derneği	Zihinsel Engelli Bireyin Haklarını Savunmak	ADANA
Güney İlleri Gazeteciler Derneği	Ayıntap Evlerinde Saklı Sanatlar	GAZİANTEP
Dr . Ahmet Kemal Köksal Sosyal Hizmet Vakfı	Ben Çocuğum Haklarım Var	SİVAS
Sivas İli Çevre Koruma Vakfı	Çevre Geleceğimiz Çocuklar Herşeyimiz	SİVAS
Türk Kadınlar Birliği Derneği Iğdır Şubesi	Kadın Haklarının Korunması Ve Sağlıklı Yaşama Katılım Projesi	IĞDIR
Doğa Derneği	Türkiye’de Çevrenin Korunmasında Kadınların Rolü	ANKARA
Anadolu Kalkınma Ve Eğitim Derneği	Elazığ Geri Dönüşümle Kazanıyor	ELAZIĞ
Bayburt Bilim Eğitim Ve Kültür Derneği	Bir Nehrin Yüzünü Yıkamak	BAYBURT
Sultan Sazlığı Yaşatma Ve Koruma Derneği	Çevre Koruma Ve Doğal Kaynak Yönetim Projesi	KAYSERİ
Ondokuz Mayıs Zihin Engelli Çocuklar Eğitim, Koruma Ve Araştırma Derneği	Engelli Hakları İçin Katılımcı Yerel Yaklaşım Geliştirme	SAMSUN
Rize Doğal Kaynakları Ve Yaban Hayatı Koruma Derneği	Yarınlara Çöpe Gitmesin	RİZE
Kapadokya Kadın, Gençlik, Eğitim Ve Kültür Derneği	Hanımeli Su İster	NİĞDE
Tarihi Taşpınar Halısını Koruma Ve Yaşatma Derneği	Taşpınar Halılarının Sürdürülebilirliğinde Yerel Toplulukların Rolünü Güçlendirme Projesi	AKSARAY
Aşiyen Eğitim Kültür Yardımlaşma Ve Dayanışma Derneği	Kadınlarla Birlikte Yerel Yönetime	KIRŞEHİR
İstanbul Kadın Araştırmaları Merkezi Derneği	Yasal Uygulamalarda Kadının İnsan Hakları Ortak Çalışması	İSTANBUL
Töre Cinayetlerini Önleme Ve Kadın Potansiyelini Değerlendirme Derneği (Törkad)	Töre Cinayetleri Hakkında Kamusal Bilinç Oluşturma	MARDİN
Kentsel Kırsal Kalkınma Ve Sosyal Hizmet Derneği	Bilinçli Anne Temiz Çevre Projesi	VAN
Yaşam İçin Sivil Toplum Derneği	Kaybolan Yerel Kültürü Araştırma Geliştirme ve Tanıtma Projesi	BİNGÖL
Dost Eğitim Kültür Ve Sosyal Yardımlaşma Derneği (Dostder)	Yaşanabilir Bir Samsun	SAMSUN
Gökkuşuğu Eğitim Kültür Ve Yardımlaşma Derneği	Özürülülerin Sosyal Katılımı İçin Ortak İrade	ADİYAMAN

İşsiz gençlere ve kadınlara istihdam projesi

Adana Sokak Çocukları Derneği, Adana Sanayi Odası ortaklığıyla, hedef kitlesi olan çocukların sorunlarına çözüm örneği olabilecek "Adana'da Yaşayan İşsiz Genç ve Kadınların İstihdamının Meslek ve İş Uyumu Eğitimiyle Desteklenmesi" projesine imza attı. AB hibe programları kapsamında desteklenen, Türkiye genelinde İŞKUR tarafından uygulanan ve Adana'da Adana Sokak Çocukları Derneği tarafından faaliyetleri gerçekleştirilecek olan proje, sokak çocuklarını yaratan önemli nedenlerden biri olan işsizliğe çözüm üretmeyi hedefliyor. Projenin ana hedefi çalışabilir yaştaki gençler ile kadınların meslek, sosyal uyum ve işe uyum eğitimi almalarıyla birlikte istihdam edilebilirliklerinin artması.

Aralık 2008'de başlayan ve toplam 12 ay sürecek proje kapsamında 15-29 yaş arasındaki 30 genç ve kadın aşçılık, grafikerlik ve kaynakçılık konularında mesleki eğitimler alacak. Bunun yanı sıra, iş uyumu, sosyal uyum, spor ve kültürel etkinlikler programlı olarak uygulanacak. Eğitimlerin sonunda kursiyerlere staj olanağı sağlanacak ve sertifika alanlar işe yerleştirilecek. Eğitimler, proje uygulama merkezi olarak kullanılan Uçan Balon Çocuk ve Gençlik Eğitim Merkezi'nde verilecek.

Doğu Akdeniz STK'ları resepsiyonda bir aradaydı

Doğu Akdeniz Sivil Toplum Platformu, 26 Aralık'ta Mavi Sürmeli Otelinde verdiği açılış resepsiyonu ile faaliyetlerini davetlilere tanıttı. Geniş katılımı gerçekleştiren resepsiyona Adana ve Mersin Vali Yardımcılarının yanı sıra, Adana İl Dernekler Müdürü, DASP üyeleri ve sivil toplum kuruluşlarından temsilciler katıldı. DASP oluşumunu misafirlere tanıtan Türkiye Can Çocuklar Eğitim, Koruma ve Yaşam Vakfı (CANEV) Yönetim Kurulu Başkanı ve DASP Yürütme Kurulu Üyesi Aydın Görgün, platformun bölgesel bir platform olduğuna değinerek çevre illerde bulunan STK'ları platforma katılmaya davet etti. Resepsiyonda ayrıca, Adana Gençlik Birliği Derneği'nin Adana'da uygulayacağı "Doğu Akdeniz Sivil Toplumu Bilinçleniyor" projesi de tanıtıldı.

"Hep birilerine ihtiyacınız var"

Türkiye Can Çocuklar Eğitim, Koruma ve Yaşam Vakfı'nın (CANEV) Adana'da gerçekleştirdiği çalışmalarla ilgili olarak vakfın kurucu başkanı Aydın Görgün'le görüştük.

CANEV ne zaman ve hangi amaçla kuruldu?

Şimdi sadece bir dakika kapatın gözlerinizi ve bir engeliniz olduğunu düşünün. Yürüme engelinizin olduğunu, konuşamadığınızı ve duyamadığınızı, göremediğinizi ve hatta fiziksel olarak sağlıklı olduğunuzu, ama zihinsel olarak problemlili olduğunuzu düşünün. Kendi işinizi yapamıyorsunuz ve hep birilerinin yardımına ihtiyacınız var. İşte biz de bu düşüncelerle engelli aileleriyle deneyimlerimizi paylaşmak amacıyla 2004 yılında CANEV'i kurduk. Amacımız genelde zihinsel engelli çocukların eğitimi, bakımı, ileriki yaşlarda barınmalarını sağlayacak tesis kurmak ve akademik beceriler kazandırmakla birlikte ailelerine de eğitim konusunda yardımcı olmak.

Rehabilitasyon merkezinde hangi faaliyetler yapılıyor?

Merkezimizde, Milli Eğitim Bakanlığı eğitim müfredatıyla birlikte, aile eğitimi ve çocukların el becerilerini geliştirecek sanatsal faaliyetler yapılıyor. Örneğin, hamur-çamur mask, süs materyalleri, takı yapımı, galoş yapımı, dokuma tezgahı kullanılarak kilim üretimi, çim saha spor çalışmaları gibi. İhtiyaç sahibi olanlara geniş bir fizyoterapi hizmeti ve yüzme havuzuyla terapi ve yüzme dersi hizmetleri veriliyor.

Çocuk hakları çerçevesinden baktığınızda CANEV'in çalışmaları hangi noktada?

Çocuk hakları sözleşmesinde bulunan "taraf devletler, zihinsel ya da bedensel özürlü çocukların saygınlıklarını güvence altına alan, özgüvenlerini geliştiren ve toplumsal yaşama etkin biçimde katılmalarını kolaylaştıran şartlar altında eksiksiz bir yaşama sahip olmalarını kabul ederler" maddesinden esinlenerek rehabilitasyon merkezimize gelen çocuklarımızla eğitim ve sağlık konularında ve özellikle toplumun onlara olumlu bakmasını sağlayacak çalışmalar yapıyoruz. Engelli çocuğun eğitimi, meslek eğitimi, tıbbi bakım hizmetleri, rehabilitasyon hizmetleri, bir işte çalışabilecek duruma getirme hazırlık programları yürütüyoruz.

Yakın gelecekteki çalışmalarınız neler olacak, öncelikleriniz neler?

Uygulamaya başladığımız AB destekli "Zihinsel Engelli Birey Ailelerinin Farkındalık Düzeylerinin Artırılması" projesiyle engelli ailelerine yönelik eğitim çalışmalarına yoğunluk vereceğiz. Ayrıca çocuklarımızın bakımları üzerinde de etkinlik sağlamak amacıyla düzenlenmiş odalarımız yakın gelecekte hizmete girecek.

Aksiyon Derneği ön yargıları yıkıyor

Aksiyon Derneği, AB ve Türkiye arasındaki Sivil Toplum Diyaloğunun Geliştirilmesi Projesi kapsamında yer alan Diyalog İçin Gençlik Girişimleri alt bileşeni için Denizli’de ilk olan bir projeye imza attı. “Önyargıları Yıkalım” başlıklı bu projenin amacı, Türkiye ve Avrupa ilişkilerinde en büyük sorunlardan biri olan önyargıları bir miktar da olsa yıkabilmek.

3 Aralık’ta Avrupa Birliği Tanınırlık Merkezi’nin açılmasıyla birlikte faaliyetlerin gerçekleşmesi de hız kazandı.

El emeğine destek

Denizli Belediyesi, Kent Konseyi Kadın Meclisi’nin öncülüğünde “El Emeği Pazarı” projesini hayata geçiriyor. Pazar, Dünya Kadınlar Günü haftasında 14 Mart Cumartesi günü, İncilipınar Kapalı Pazaryeri’nde açılacak. Burada satış yapmak isteyen kadınlar için Belediye Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü’nde kayıtlar başladı.

El Emeği Pazarı’nda, gıda hariç, evlerde imal edilebilecek her türlü ürün satılabilecek. Projenin ev kadınlarının iş hayatına atılması ve aktif görev alması için hazırlandığını belirten Denizli Kent Konseyi Kadın Meclisi Başkanı Ayten Bahtiyar, “ Kadınlarımızdan da bu pazara hem faal satış için hem de ziyaretçi olarak katılım bekliyoruz. Bu projeye kadının sosyal hayatta daha fazla rol almasını amaçlıyoruz. El Emeği Pazarı’nı, Denizli’de marka haline getirmek gerekiyor” dedi.

Toplum duysun, şiddet son bulsun

Türkiye’de Sivil Toplumun Güçlendirilmesi: Sivil Topluma Bütüncül Yaklaşım ve Katılımcı Yerel Projeler Programı altında Denizli Soroptimist Kulübü ve Girişimci Kadınların Desteklenmesi Derneği’nin birlikte hazırladıkları “Toplum Duysun Şiddet Son Bulsun” projesi hibe almaya hak kazandı. Beş ay sürecek ve Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Funika Holding ve Karatışlı Nalbant Avukatlık Bürosu’nun da destek vereceği projeye, toplumda kadına yönelik şiddetin azaltılması hedefleniyor.

Konuyla ilgili yapılan basın toplantısında Türkiye’de her beş kadından birinin aile içi fiziksel şiddet gördüğünü belirten Denizli Soroptimist Kulübü Başkanı Bilge Başöz, bu oranın Denizli’de yüzde 22 olduğunu vurguladı. Girişimci Kadınların Desteklenmesi Derneği Başkanı Ayşe Balkanay, bu projeye kadına yönelik şiddet konusunda toplumsal farkındalığın artması ve kadınlara hukuki, psikolojik ve sosyolojik destek verilmesinin de amaçlandığını ifade etti. Proje Koordinatörü Soroptimist Kulübü Üyesi Huriye Demirhan ise farklı sosyo-ekonomik özellikler gösteren üç bölgede toplam 300 kadına gösterimi yapılmak üzere konuyla ilgili skeçler hazırlayacaklarını belirtti. Pamukkale Üniversitesi Hayal Perdesi Oyuncuları tarafından yazılacak ve oynanacak bu skeçlerin stüdyo çekimleri, film olarak yerel televizyonlarda ve bilgilendirme toplantılarında gösterilecek.

Gülbenk duası

Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Alevi Kültür Dernekleri Denizli Şubesi üyeleri geleneksel aşure gününde buluştu. Derneğin Saltak’taki binasında düzenlenen etkinliğe Vali Yardımcısı Mehmet Çapraz, Denizli Belediye Başkanı Nihat Zeybekci, Belediye Başkan Yardımcısı Osman Zolan, dernek üyeleri ve davetliler katıldı.

Birlik beraberlik ve kardeşlik duygularının pekiştiği özel bir günde üyeleriyle bir arada olmaktan mutluluk duyduklarını ifade eden, Hacı Bektaş Veli Anadolu Kültür Vakfı Alevi Kültür Dernekleri Denizli Şube Başkanı Erkan Aras da, “Alevi köylerine camiler yapılmakta, halen din dersi zorunlu ders olarak okutulmaktadır” diyerek, Alevilere vatandaşlık hakkı verilmesini ve cem evlerinin yasal statüye kavuşturulmasını istedi.

Şanlıurfa'da 33 bin ilköğretim öğrencisi okul yerine tarlada!

20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilen Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin yıldönümü dolayısıyla Urfa Mirasını Koruma Derneği, Toplumsal İnişiyatifi Oluşturma Derneği, Yaşam Evi Kadın Dayanışma Derneği, GAP Gençlik ve Kültür Evi, Yusufkuyu Köyü Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, Şanlıurfa Profesyonel Turist Rehberleri Derneği ve KAMER Vakfı Şanlıurfa Şubesi, Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası'nda ortak bir basın açıklaması yapıldı. Yapılan açıklamada Şanlıurfa'da 33 bin 506 ilköğretim öğrencisinin okul yerine tarlaya gittiği belirtildi.

Basın açıklamasına katılan örgütler; "Sivil toplum örgütleri tarafından ortaklaşa yapılan basın açıklamasında; "Ülkemiz çocuklarına bakıldığında eğitim hakkı elinden alınmış çocuk istatistiğinde

en üst sıralarda yer almaktadır. Bu sadece bireysel bir sorun değil, kitlesel ve daha da ötesinde toplumsal bir sorun gelmiştir. Çocuklarımızın büyük bir kısmı okul zamanında tarımda, sokakta, sanayide vb. işlerde çalışıyor, çalıştırılıyor. 2007- 2008 eğitim ve öğretim yılı içerisinde sadece Şanlıurfa ilinden, tarımda çalışmak üzere okul yerine başka bölgelere gezici ve geçici tarım işçisi olarak çalışmaya giden ilköğretim öğrencisinin sayısı 33 bin 506'dır. Bunlara, sanayide ağır işçiliklerde çalıştırılan, sokakta her türlü tehlikeyle yüz yüze olan çocuklarımızı da eklersek durumun ciddiyetini daha da iyi görmüş olacağız. Bugün burada bu toplantıda bulunan STK'lar olarak, çocuklarımız için atılacak her doğru adımın, projenin ve işin destekçisi olacağımızı bir kez daha hatırlatmakta yarar görmekteyiz" dediler.

Mezopotamya Sosyal Forumu kuruluşunu ilan etti

Mezopotamya Sosyal Forumu (MSF) Sümer Park'ta bulunan Gılgamesh Galerisi'nde çok sesli, çok dilli ve çok renkli bir deklarasyonla kuruluşunu ilan etti. 20

Aralık'ta gerçek-

leşen basın açıklamasında, kuruluş amacını "Başka Bir Dünya Mümkün" diyen dünyadaki benzeri oluşumlarla yan yana gelmek ve dayanışma ağı oluşturmak olarak açıklayan MSF aktivistleri, aynı zamanda Ortadoğu'da yaşanan sorunlara karşı farkındalık yaratmak istediklerini de kamuoyuyla paylaştı. Bir süredir hazırlık toplantılarını yapan ve kendisini sadece protestolarla sınırlı tutmayıp, toplumsal hareketlerin ve bireylerin deneyimlerini paylaşacakları ve alternatifler geliştirecekleri bir zemin olarak tanımlayan MSF'nin bileşenlerini inisiyatifler, sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler ve bireyler oluşturuyor.

Ayrıntılı bilgi için www.msf.web.tr adresini kullanabilirsiniz.

Bölgede çocuk olmak

Diyarbakır'da faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşlarının en önemli çalışma alanlarından biri de çocuk hakları. Kentte ve bölgede yaşayan çocukların problemleri hakkında görüşlerini aldığımız İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi (İHD), Çocuklar Aynı Çatı Altında Derneği (ÇAÇA) ve İnsan Hakları ve Mazlumlar İçin Dayanışma Derneği Diyarbakır Şubesi (MAZLUM-DER), çocukların en temel sorunlarının, zorla göç ettirme, yoksulluk, eğitimsizlik, suç, dışlanmışlık, küçük yaşta çalışmaya zorlanma ve ana dilde eğitim hakkından yararlanamama eksenli olduğunu belirtiyorlar. ÇAÇA'ya göre, 90'lı yıllarda başlayan zorla göç ettirme sonucu kente gelen aileler, kentte sosyal ve ekonomik sorunlarla karşılaştılar. Bundan en çok da çocuklar etkilendi. Küçük yaşta çalışmak zorunda kalan çocukların eğitim olanaklarından faydalanmadığını vurgulayan Diyarbakır İHD, ana dilde eğitim alamayan çocukların pedagojik sorunlar yaşadıklarını belirterek bunun sonucunda çocukların sosyalleşemediğini, böylece suçla bulaştıklarını ifade ediyor. Bölgedeki çocukların eğitim, sağlık, sosyal hizmetler gibi önemli ihtiyaçlardan yeterli ölçüde yararlanmadığını belirten Diyarbakır MAZLUM-DER ise, temel ihtiyaçlarının karşılanamamasının psiko-sosyal gelişimlerini olumsuz etkileyerek geleceklerini kararttığını vurguluyor.

Çocukların işledikleri suçlar ya da çocuklara karşı işlenen suçlarla ilgili davalarda hukuki yardımda bulduklarını belirten Diyarbakır MAZLUM-DER, ailelere de çocuk hakları vb. konularda bilgilendirme çalışmaları yaptıklarını açıklıyor. Konuyla ilgili olarak çocuklara yönelik psiko-sosyal destek programları yürüten ÇAÇA, çocukların sosyal gelişimlerini desteklemek amacıyla olduklarını belirtiyor. ÇAÇA ayrıca, çocuk haklarıyla ilgili sergi, panel, söyleşi gibi çeşitli toplumsal duyarlılığı artırıcı faaliyetler yürüttüklerini, önemündeki günlerde çocukların risklerden korunması ve çocuk haklarına uygun yaşam koşullarının oluşturulması çerçevesinde sosyal politika geliştirme tartışmalarının yapıldığı yayınlarının yayımlanacağını hatırlatıyor. Türkiye'de ve bölgede çocuklara dair tüm gelişmelere ilişkin olumlu veya olumsuz tepkisini dile getirdiğinin altını çizen Diyarbakır İHD ise, kurdukları çocuk komisyonu aracılığıyla başvuran çocukların haklarını aradıklarını, davalarını takip ettiklerini belirtiyor. Diyarbakır İHD, mayından etkilenen çocuklarla bilinç geliştirme çalışmaları yaptıklarını, çocuk hakları konusunda çocukları, aileleri, kurumları bilinçlendirme çalışmaları yürüttüklerini hatırlatıyor.

Eskişehir Çevre Platformu kuruluyor

Yerelden hareketle çevre bilinci ve duyarlılığını geliştirerek doğayı, çevreyi ve doğal hayatı korumak için çalışmalar yapmak amacıyla Eskişehir Çevre Platformu kuruluş çalışmalarına başlandı. Gönüllülük esaslı kitlesel bir çevre hareketi oluşturmayı hedefleyen platform, toplumu çevre ve sağlık konularında bilinçlendirerek karar mekanizmalarını etkilemeyi ve alınan kararların uygulanması için mücadele etmeyi planlıyor. Geçtiğimiz dönemde hazırlanan taslak yönergeyle birlikte yapılan paydaş analizi toplantısında çevre konusunda çalışma yapan kurumlar ile ilişkiye geçilmesi aşamasına gelindi. Belirlenen paydaşlarla yapılacak olan toplantının ardından Eskişehir Çevre Platformu faaliyetlerine başlayacak.

ESYO'nun gönüllülük sunumları devam ediyor

Eskişehir Sivil Yerel Oluşumu (ESYO), ilköğretim okullarında yürüttüğü "Gönüllülük ve Sivil Toplum" sunumlarına Murat Atılğan İlköğretim Okulu'nda devam ediyor. İlköğretim okullarında on beş günde bir gerçekleştirilen sosyal kulüp derslerinde verilen "Gönüllülük ve Sivil Toplum" sunumları ile gönüllülük bilincinin geliştirilmesi ve STK'ların tanınırlığını artırmaya katkı sağlamak hedefleniyor. 2008 yılında Melahat Ünügör İlköğretim Okulunda başlayan sunumlar ile yaklaşık 1120 öğrenciye gönüllülük ve sivil toplum konusunda bilgi verildi. Başarılı şekilde tamamlanan bu program sonrası Murat Atılğan İlköğretim Okulu'nda sunumlara başlandı. Demokrasi ve İnsan Hakları Kulübü ve Sivil Savunma Kulübü ile başlayan çalışma, okuldaki tüm kulüplere sunum yapılması ile tamamlanacak.

"Gönüllülük ve Sivil Toplum" sunumları tamamlanan kulüplere, talep doğrultusunda kulüp temasıyla ilişkili STK'ların sunum yapması planlanıyor. Belirlenen bu yöntemle öncelikle öğrencilerdeki gönüllülük ve sivil toplum algısına katkı sağlanırken, öğrencinin bulunduğu kulübün çalışma konusuyla ilişkili STK sunumuyla örgütlenmiş yapının faaliyetlerinin örneklendirilerek somutlaştırılması sağlanacak.

Eskişehir'de bir ilk

Sevgi Zihinsel Yetersizlik Eğitim Araştırma ve Kazanma Vakfı, 1996 yılında birkaç engelli velisinin bir araya gelerek kurduğu bir vakıf. Sevgi Vakfı, Eskişehir ve çevresindeki zihinsel engelli çocukların eğitimi, rehabilitasyonu için etkinlikler düzenliyor ve rehabilitasyon merkezleri açarak çocukların eğitimine yönelik çalışmalar yürütüyor.

Değişen ve gelişen şartlar çerçevesinde zihinsel engelli çocuklar alanında bir özel öğretim okulu eksikliği yıllardan beri hissediliyor. Mevcut mevzuat ve çeşitli zorluklar göz önüne alındığında Eskişehir'de zihinsel, fiziksel işitme, otistik, yaygın gelişim bozukluğu olan bireylere gerekli eğitim vermek üzere Sevgi Vakfı Eskişehir'de bir ilke imza atarak Sevgi Vakfı'nın bir iştiraki olan Özel Eskişehir Sevgi Eğitim Okulu'nu açtı.

STGM Eğitimleri

Yerinde kurumsal destekler devam ediyor

STGM tarafından düzenlenen "Yerinde Kurumsal Destek" çalışmalarının temel özelliği, sivil örgütler ile konularında uzman STGM danışmanlarını en verimli şekilde bir araya getirmesi. Geçen aylar içinde web sayfamızdan yaptığımız çağrımıza gelen onlarca cevap içerisinde zor bir seçim yaptık ve destek çalışmalarına başladık. Destek çalışmaları kapsamında neler yaptığımızı da sizler ile paylaşmak istedik.

Ruh Sağlığında İnsan Hakları Derneği

Ruh sağlığı alanında hak temelli çalışmalarıyla dikkati çeken Ruh Sağlığında İnsan Hakları Derneği (RUSİHAK). STGM'den talepleri kapsamında öncelikle gönüllüler ile işbirliği alanında RUSİHAK'ın çalışmalarına destek verdik. Bu kapsamda gönüllüleri karar alma süreçlerine katmanın ve gönüllü motivasyonunu yüksek tutmanın püf noktalarını tartıştık. Bu desteğin ardından ortaya çıkan stratejik planlama talebine uzmanlarımız ile birlikte yaptığımız iki günlük bir çalışma ile cevap vermeye çalıştık. Önümüzdeki aylarda RUSİHAK ile tekrar bir araya geleceğiz ve stratejik planlama çalışmalarına destek olmaya devam edeceğiz.

AİDS İle Mücadele Derneği Denizli Şubesi

Denizli'de çalışmalarına devam eden ve HIV (+) konusunda bilgilendirme çalışmaları yapan örgüte stratejik planlama alanında destek oluyoruz. Örgüt üyeleri planlama çalışmalarını ve gerekli analizleri gerçekleştirdikten sonra uzmanlar ile paylaşıyorlar. Ocak ayı sonunda yapacağımız bir ziyaret sonrasında AİDS İle Mücadele Derneği Denizli Şubesi'nin stratejik planlama çalışmalarına destek vermeye devam edeceğiz.

Bitlis Güldünya Kadın Derneği

Sivil örgütlerin mücadele alanlarından biri de kadına yönelik şiddet. Bitlis Güldünya Kadın Derneği, Bitlis ilinde bu alanda çalışmalar yapan yeni kurulmuş bir örgüt. STGM'den gelen talep üzerine ziyaret ettiğimiz Bitlis Güldünya Kadın Derneği'ne iletişim, muhasebe ve defter kayıtları ve proje hazırlama konularında destek veriyoruz.

Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği

Travesti ve transeksüel hakları alanında çalışan Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği'yle iletişim stratejileri, finans ve örgüt defterlerinin tutulması konularında çalışmalarımız devam ediyor.

Kardeşlik Çevre Yeşillendirme ve Koruma Derneği

Silopi'de çalışmalarını sürdüren Kardeşlik Çevre Yeşillendirme ve Koruma Derneği, ırk, dil, din ayrımı olmaksızın tüm insanların sağlıklı bir çevrede barış içinde yaşaması için çalışmalar yapıyor. STGM örgütün idari, mali ve teknik kapasitesini güçlendirmeye yönelik destek sağlıyor.

Yerinde kurumsal desteklerden yararlanmak için

Yerinde kurumsal destek başvuru çağrısına ve başvuru koşullarına web sitemizden ulaşabilirsiniz. Desteklerimiz, örgütlerin stratejik planlamasından gönüllüler ile yönetim sisteminin geliştirilmesine, basılı malzeme üretiminden kampanya planlamasına dek farklı alanları kapsayabilecek. Hatırlatmak isteriz ki, yerinde kurumsal destekler kapsamında maddi ve aynı destek vermiyoruz. Amacımız, bilgiyi ve deneyimi paylaşmak ve birlikte çalışarak örgütlere destek olmak.

Berin Çanlı - Özgürlüğünden Yoksun Gençlerle Dayanışma Derneği (ÖZ-GE DER)

20 Kasım 1959'da Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen ve açıklanan on ilkelik Çocuk Hakları Bildirgesi'nin yıldönümü. Bültenimiz iki ayda bir yayımlandığı için tarihi kaçırdık, çok gecikmeden Şubat sayımızı bu konuya ayıralım istedik. Bu sayıda sizlere tanıtacağımız aktivist, yıllarını çocuk haklarına, hatta daha özel olarak 'suç' ve 'ceza' ile tanışmış, özgürlüğünden yoksun çocukların ihtiyaçlarını karşılama ve onların toplumsal yaşama uyum sağlamalarına destek olmaya adanmış Berin Çanlı. Kamu ve özel sektördeki çalışmalarının yanı sıra ilk sivil toplum deneyimi 19 yaşında, Türkiye Kadınlar Konseyi ve ardından Ankara Mogan Lions Kulübü Derneği ile başlayan Çanlı, KA-DER'in ilk üyelerinden. Ankara'da, Altındağ Belediyesi işbirliği ile kurulan Kadın Sığınma Evi'nin kuruluş çalışmalarına destek veren, işitme ve görme engelliler ile ilgili çeşitli projelerde yer alan Berin Çanlı, tahliye sonrası çocukların barınmaları ve eğitimlerini sürdürmeleri amacıyla STK-Adalet Bakanlığı işbirliğiyle açılan bir okulun kuruluşuyla birlikte, yoğun bir şekilde suça itilen çocuk ve gençler alanında çalışma yapmaya başladı. Çanlı, 1995-1998 yılları arasında Türkiye Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı'nın ve Dostlar Dayanışma Derneği'nin Ankara şubelerinin kurucu üyeliğini ve başkanlığını yaptı. Çocuk Ergen Danışma Dayanışma Merkezi'nin (ÇEDAM) kurulmasına da destek olan Çanlı, 1999 yılında kurucuları arasında yer aldığı Öz-Ge Der'in şu an yönetim kurulu başkanlığını sürdürüyor ve Ankara Valiliği İnsan Hakları İl Kurulu'nda üye olarak derneğini temsil ediyor.

Çocukların en çok kim tarafından ve hangi konularda hakları ihlal ediliyor?

Çocukların çocuk hakları sözleşmesinde yer alan yaşam, sağlıklı beslenme, eğitim gibi temel hakları öncelikle aileleri, bazen öğretmenleri, toplum ve devlet tarafından ihlal ediliyor. Ayrıca, çocuğa yönelik şiddetin sık görüldüğü ülkemizde dayak doğal bir terbiye etme yöntemi olarak hem aile hem öğretmenler hem de toplum tarafından benimsenmiş durumda. Birçok çocuk ucuz işgücü olarak dışarıda çalıştırılıyor, aile bütçesine katkı sağlama sorumluluğunu taşıyor. Bu çocukların çoğunun eğitimlerini sürdürme olanağı yok. Ayrıca yasalara aykırı olarak zor ve riskli koşullarda, sosyal güvenlikleri olmadan çalıştırılıyorlar. Devlet ise bu konuda teşvik edici bir tutum izliyor. Yapılan son yasa değişikliği ile yasalara aykırı şekilde çocuk çalıştıran işverenlere verilen cezalar hafifletildi.

Türkiye çocuk hakları konusunda bir aşama kaydetmiş sayılır mı?

Türkiye çocuk hakları alanında son yıllarda, özellikle de AB süreciyle birlikte hızlı bir aşama kaydetti. Yürürlüğe giren çeşitli yasalarda bazı eksiklikler olmakla birlikte, önemli gelişmeler oldu. Ayrıca, çocuk haklarıyla ilgili çalışmalar sürdüren kamu kuruluşları ve STK'lar yine bu dönemde işbirliği yapmaya başladı ve konuyla ilgili etkinlikler, eğitimler yoğunlaştı.

Tüm bu gelişmelere rağmen, henüz çocuk hakları konusunda varılması gereken noktadan uzağız. Bebeklik döneminden ergenliğin sonuna kadar her dönemde çocuk hakları uygulamaları yetersiz kalıyor. Bebek ölüm oranı hala yüksek. Ana-çocuk sağlığına ilişkin gelişmeler henüz istenilen düzeye ulaşmadı. Okuma yazma oranları giderek artsa da yüzde yüz okullaşma sağlanamadı. Nüfusa kayıtlı olmayan çocuk sayısı azımsanamayacak kadar yüksek. Yapılan son çalışmaların önemli katkısı olmakla birlikte, özellikle kız çocuklarının okula gitme oranları erkeklerin çok gerisinde. Kız çocuklarının eğitim hakları engellendiği süreçte, bilinçsiz anneler yetismeye devam ediyor. Engelli çocuklarımızın da eğitilmeleri önünde büyük engeller var. Gençlerin istihdam edilmesine yönelik ciddi sorunlar var. İlk kez işe başvuracaklar işsizlik ödeneğinden yararlanamıyor.

Çocuk hakları alanında çalışan örgütlerin birbiriyle diyalogu nasıl?

Bu alanda çalışan derneklerin yine 2000'li yıllara kadar birbirleriyle diyalogları oldukça zayıftı. Kadın hakları alanında çalışan derneklere

nazaran birbirleriyle iletişimleri hala yeterli değil. Ankara'da 2007 yılında kuruluşu gerçekleştirilen Çocuk Hakları Platformu bu diyalogun güçlendirilmesinde güzel bir örnek oldu. Sekiz STK'dan oluşan platform üyelerinin birbirleriyle işbirliği ve iletişimleri güçlü, verimli çalışmalar yapıyoruz. Bizler, ortak bir dil etrafında, çocuk haklarının uygulanması amacıyla birleşemediğimiz sürece, politika üretmede ve uygulamaların izlenmesinde de aktif ve verimli bir şekilde yer alamayız.

Siz neden çocuk alanını seçtiniz?

Öncelikle çocuklara olan sevgim ve suça itilen çocuklar alanında yapılan çalışmaların yetersiz olması bu alanda çalışmaya başlamama neden oldu. Çocuk, bizim kültürümüzün "yumuşak karnı"dır. Ancak söz konusu suça itilen çocuk ve gençlerimiz olunca, onların çocuk olduklarını unutmama ve onları medyanın ifadesiyle "tinerci dehşeti" olarak görme eğilimindeyiz. Bu çocukların suç ile karşılaşmalarına kadar olan süreçte yaşadıkları olumsuzlukları, birçok haklarının ihlal edildiği ve suçla karşılaştıktan sonra da damgalanıp toplum eliyle dışlandıkları gerçeği hep gözden kaçıyor. Toplum olarak bu çocuklara karşı bakış açısının olumsuz olması, onların aynı zamanda mağdur olduklarının ve bizlerin bu çocuklara karşı bireysel sorumluluklarımızın olduğunun unutulması, beni gönüllülerin az olduğu bu alanda çalışmaya yönlendirdi.

Bu alanda çalışmak diğer alanlardan farklı olarak size nasıl bir bakış açısı kazandırdı?

Bu alanda çalışmanın öncelikle donanımımı arttırma, kendimi geliştirme ve insanları daha iyi tanıma konularında bana büyük katkısı oldu. Özellikle gençlerle çalışmanın insan ruhunu hep genç tuttuğunu, enerjisini arttırdığını söyleyebilirim. Ayrıca manevi olarak da bana huzur verdiğine inanıyorum. Sivil toplum çalışmalarının bireysel gelişime en büyük katkısının birlikte hareket edebilme yeteneğini geliştirmesi, ekip çalışmasını öğretmesi olduğuna inanıyorum.

Adres:

Ahmet Rasim Sokak, No: 27 Çankaya 06550 Ankara
Tel: +90 (312) 443 04 83 • Faks: +90 (312) 443 01 71
E-posta: ozgeder@ozgeder.org.tr • web: http://www.ozgeder.org.tr

STGMD Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu Başkanı: Levent Korkut
Başkan Yardımcısı: Serpil Sancar
Genel Sekreter: Gürcan Banger
Sayman: Feray Salman
Üyeler: Şeyhmus Diken, Uygur Özesmi, Öyküm Bağıcı

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği adına sahibi: Levent Korkut
Sorumlu Yazışmaları Müdürü: Gamze Göker
İllüstrasyonlar: Ferit Avcı

ISSN 1306-5297

Sivil Toplum Geliştirme Merkezi

89.Sok. 14/9, 06550 Yıldız Çankaya / Ankara
Tel: (312) 442 42 62 (pbx)
Faks: (312) 442 57 55
e-posta: bilgi@stgm.org.tr
web: www.stgm.org.tr

STGM Adana Yerel Destek Merkezi

Adana İş Geliştirme Merkezi Kocavezir Mahallesi
Kocavezir İş Merkezi Kat: 2 No: 17 Adana
Tel: (322) 365 04 04 Faks: (322) 365 04 11
e-posta: adana@stgm.org.tr
web: http://adana.stgm.org.tr

STGM Denizli Yerel Destek Merkezi

Saltık Mah. 1521 Sok.
No: 16 D: 1, 20100 Denizli
Tel: (258) 241 60 11 Faks: (258) 241 50 11
e-posta: denizli@stgm.org.tr
web: http://denizli.stgm.org.tr

STGM Diyarbakır Yerel Destek Merkezi

Fabrika Cad. Sümerpark Kampüsü
Kent Gönüllüleri Binası Kat: 1 Diyarbakır
Tel: (412)226 60 77, 0533 323 64 42 Faks: (412)223 05 88
e-posta: diyarbakir@stgm.org.tr
web: http://diyarbakir.stgm.org.tr

STGM Eskişehir Yerel Destek Merkezi

Deliklikaş Mah. Gürman Sok.
No: 16, 26090 Eskişehir
Tel: (222) 220 40 36 Faks: (222) 220 40 76
e-posta: eskisehir@stgm.org.tr
web: http://eskisehir.stgm.org.tr